

Jord- och skogsbruksutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket (RP 16/2023 rd): Ärendet har remitterats till jord- och skogsbruksutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- förstråd Niina Riissanen, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Kirsi Taipale, jord- och skogsbruksministeriet
- skogsdirektör Anna Rakemaa, Finlands skogscentral
- skogsexpert Lea Jylhä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- skogsdirektör Karoliina Niemi, Skogsindustrin rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Naturresursinstitutet
- Suomen yhteismetsät ry
- Finlands naturskyddsförbund rf
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf.

Inget yttrande av

- justitieministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket ändras. Enligt förslaget ska bestämmelserna om stöd av mindre betydelse ändras så att de beaktar den nya EU-rättsakt som gäller stöd av mindre betydelse och som kommer att utfärdas i slutet av 2023. Förslaget hänför sig till stödet för vård av plantbestånd och ungskog. Dessutom föreslås det ändringar i den bestämmelse som handlar om vilka uppgifter som ska antecknas i protokollet över förhandlingarna om miljöstödsavtal, och till lagen fogas en bestämmelse om tidpunkten för när man kan börja ansöka om finansiering.

Betänkande JsUB 1/2023 rd

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2024.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Riksdagen antog lagen om ett incitamentsystem för skogsbruket hösten 2022, och lagen kommer att träda i kraft vid ingången av 2024. Den nu gällande temporära lagen om finansiering av ett hållbart skogsbruk upphör att gälla den 31 december 2023. Lagen om ett incitamentsystem för skogsbruket bereddes med utgångspunkt i revideringen av Europeiska unionens regler om statligt stöd. På grund av reglerna om statligt stöd kan det nya stödsystemet gälla i högst sju år, dvs. lagen upphör att gälla den 31 december 2029.

Det har inte föreslagits några ändringar i ikraftträdandet av lagen om incitamentsystemet den 1 januari 2024, men enligt 58 § 3 mom. i lagförslaget inleds ansökan om finansiering den 1 mars 2024 efter det att lagen har trätt i kraft. Denna fördröjning med att inleda ansökningsförfarandet beror på att det behövs vissa ändringar i datasystemen. I fråga om fördröjningen har det uttryckts oro över vad som kommer att gälla för de finansieringsansökningar som eventuellt lämnas in i januari—februari 2024. Enligt utredning till utskottet kan ansökningar inte lämnas in via e-tjänsterna i januari—februari 2024, utan det är då möjligt att lämna in ansökan endast i pappersform. Utskottet konstaterar att Finlands skogscentral i egenskap av stödmyndighet under denna period ska tillhandahålla behövlig rådgivning och uppmana sökanden att lämna in ansökan efter det att ansökningsförfarandet inletts.

Utskottet understryker att en smidig övergång till det nya stödsystemet bör säkerställas genom att skogsägarna och andra aktörer erbjuds tillräcklig vägledning och handledning om stödsystemet i stort och i synnerhet om tidpunkten för ikraftträdandet av den nya lagen och inledningen av ansökningsförfarandet med anknytande konsekvenser för behandlingen av projekt inom olika arbetsslag. Eftersom hyggesbränning och vitaliseringsgödsling behöver genomföras redan våren 2024, har Finlands skogscentral meddelat att centralen är beredd att först behandla ansökningar om stöd för vård av plantbestånd och ungskog samt för vitaliseringsgödsling och att betala ut stöden genast från och med den 1 mars 2024, då ansökningsförfarandet inleds. Utskottet anser att behandlingstiderna för ansökningar i och med övergången till det nya stödsystemet inte heller till andra delar får bli oskäligt långa.

Utskottet konstaterar att det i samband med behandlingen av propositionen också har lagts fram allmänna synpunkter på utvecklingen av incitamentsystemet för skogsbruket. Jord- och skogsbruksministeriet har meddelat att ministeriet i enlighet med regeringsprogrammet kommer att utreda utnyttjandet av miljövänliga anbudsförfaranden. Den sammantagna finansiering som står till förfogande för stöd enligt lagen om incitamentsystem för skogsbruket och allokeringen av finansieringen till olika stödformer enligt lagen bestäms årligen i samband med behandlingen av budgetpropositionen. I budgetpropositionen för 2024 (RP 41/2023 rd) föreslås det att det totala anslagsbeloppet för stödsystemet ska skäras ned, men avsikten är att en relativt sett större andel av finansieringen ska styras till naturvård, vilket har ansetts vara viktigt i samband med lagreformen.

Betänkande JsUB 1/2023 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Jord- och skogsbruksutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 16/2023 rd utan ändringar.

Helsingfors 19.10.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Jenna Simula saf
vice ordförande Anne Kalmari cent
medlem Markku Eestilä saml
medlem Tiina Elo gröna
medlem Ritva Elomaa saf
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Laura Huhtasaari saf
medlem Janne Jukkola saml
medlem Antti Kangas saf
medlem Teemu Kinnari saml
medlem Milla Lahdenperä saml
medlem Anders Norrback sv
medlem Piritta Rantanen sd
medlem Timo Suhonen sd (delvis)
medlem Paula Werning sd
medlem Eerikki Viljanen cent (delvis)
medlem Peter Östman kd.

Sekreterare var

utskottsråd Tuire Taina.